

Forfatter: Andersen, H. C.

Titel: H.C. Andersens Eventyr bd. VII kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal

Citation: Andersen, H. C.: "H.C. Andersens Eventyr bd. VII kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal", i Andersen, H. C.: *H.C. Andersens Eventyr bd. VII kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal*, C. A. Reitzel, 1990, s. 162. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-hcaeventyr07val-shoot-idm139890596848096.pdf> (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: H.C. Andersens Eventyr bd. VII kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal

Klods-Hans

Klods-Hans blev trykt første gang i HP-55, der udkom 30.4.1855.

Allerede i forbindelse med *Grantræet* havde A arbejdet med *Klods-Hans-historien* (se ovf. s.4f og 91), men først i Alm 30.11.1844 hedder det: »Skrevet Klokke-Hans«. Uvist hvorfor lagde A tilsyneladende eventyret væk og gennemskrev det påny, antagelig i efteråret 1853, idet han 26.10.1853 skriver til Carl B.Lorck: »Et Par ny Historier har jeg desuden til, som jeg, naar De lader mig vide at De vil have dem med, skal give Pedersen [: Vilh. Pedersen] i Manuskript« (BLorck 287). Da HP-55 af ikke tidligere trykte ting indeholder *Klods-Hans* og *Ib og lille Christine*, må det være disse to, han tænker på, jvf. BLorck 294. Iøvrigt trak Lorcks udgivelse så længe ud, at eventyret udkom først i Danmark.

Historien tilhører gruppen af genfortællinger af folkeeventyr, jvf. undertitlen En gammel Historie fortalt igjen samt Bemærkninger 11f. Skønt A sidstnævnte sted taler om, at historien er »frit gjenfortalt«, følger han dog nøje folkeeventyret, som Georg Christensen 166 henfører til Grundtvigs eventyrregistrant nr. 22: Munden stoppet på prinsessen. De eneste tilføjelser er karakteristikken af de to brødre samt den detaljerede beskrivelse af sceneriet på slottet. Endvidere strammer A historien op ved kun at lade Klods-Hans finde tre ting - iøvrigt folketroens lykketal - medens folkeeventyret beretter om mange ting (se Ingvild Alnæs: H.C.Andersen og folkeeventyrene i A-iana 3 rk. H 114ff samt Else Marie Kofod 34f).

I Jens Kamps samling findes en opskrift af folkeeventyret fra Køng sydvest for Odense med navnet Klotte-Hans, et navn A som nævnt benytter i almanakoptegnelsen (se også note til *Grantræet* II 45.5). I denne opskrift rider drengen også på en ged modsat normalt, hvor det drejer sig om en hest. Skønt denne optegnelse stammer fra slutningen af 1800-tallet, mener Georg Christensen at stå overfor den tradition, som A har hørt eventyret i, hvorved det hører til gruppen af eventyr, han har hørt som barn. Argumentet herfor er optegnelsens tydelige uafhængighed af litterære forbilleder og ikke-folkelige træk, et argument som afvises af Alnæs.

Der henvises flygtigt til eventyret i KES 95.

291.12-13*Laugs-Artiklerne*] lavenes love; lavsskråer. - **13***Oldermand*] formand for et håndværkerlav.

292.2*Hove*] hoffet. - **3***Trommen*] officielle bekendtgørelser af almen interesse o.l. blev offentliggjort af trommeslagere.

163

293.24*Tromlen*] jernblikkasse anbragt på røret af ældre kakkelovne, og hvorigennem røgen blev ledet.

294.6*Tinkrampe*] blikstrimmel til forstærkning af træsko.